

Moerassen en ondiepe wateren

POELEN, VENNEN, SLOTEN, PLASSEN

Poelen

Sloten

Plassen

veenplas

ven

Beken: goede en slechte voorbeelden

Kijkje onder water

Ecosysteem van een plas

Ecosysteem van een plas

Bij dit ecosysteem is de voedselrijkdom van het water van groot belang. In voedsel-arm water is de plantengroei (bijvoorbeeld in de vorm van algen) gering, waardoor er ook relatief weinig dieren in de plas kunnen leven. In voedselrijk water groeien veel planten, die door hun aanwezigheid veel dierlijk leven mogelijk maken.

Het moerasgedeelte is constant nat, maar rijkbegroeid. Het levert echter nauwelijks een bijdrage aan het ecosysteem van het open water.

Zonne-energie hebben de groene planten voor hun fotosynthese nodig. Bij dit proces wordt CO_2 (uit de lucht of het water) gebruikt voor de vorming van planteweefsels.

Primaire producenten. Grote planten zijn opvallend, maar worden nauwelijks gegeten. De belangrijkste producenten zijn dan ook de lagere planten van het fytoplankton.

Lichthoeveelheid hangt af van diepte en troebelheid.

De hogere planten worden nauwelijks gegeten. Wanneer ze afsterven, vormen ze een grote massa afval dat zich jaarlijks verder ophoopt, waardoor het water ondieper wordt en moeras- of zelfs landplanten zich er kunnen vestigen.

Plantenetors. Het fytoplankton wordt hoofdzakelijk door het dierlijke plankton gegeten, de hogere planten door enkele vogels en waterslakken. Meestal leven de slakken echter van de algen op de planten.

Veel aquatische dieren leven alleen als larve in het water (kikkers, muggen, libellen enz.). Ze dragen dus slechts gedurende een deel van hun levenscyclus bij aan het ecosysteem van de plas.

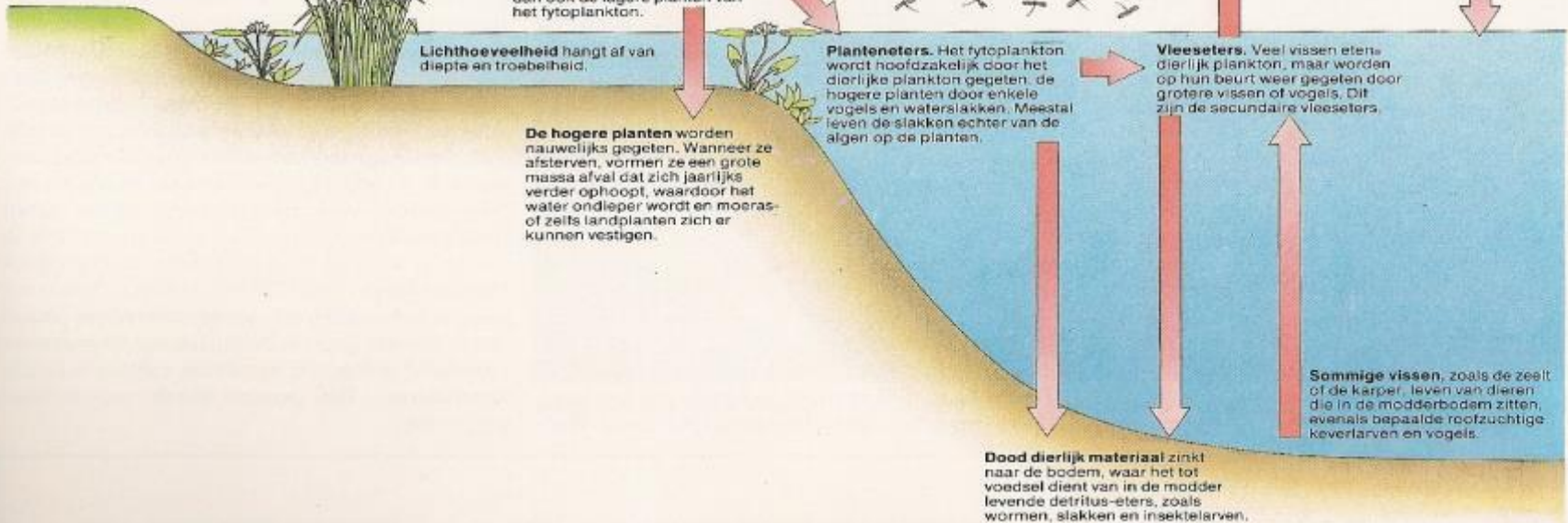
Veel vissen dienen als voedsel voor reiger, visarend of otter. Deze rovers bewonen andere biotopen, dus het voedsel dat zij opnemen betekent een verlies voor het ecosysteem van het water. De mens vangt vis en de paling trekt uit eigen beweging weg.

Toevoer van voedingsstoffen voor rivieren of vanaf het land.

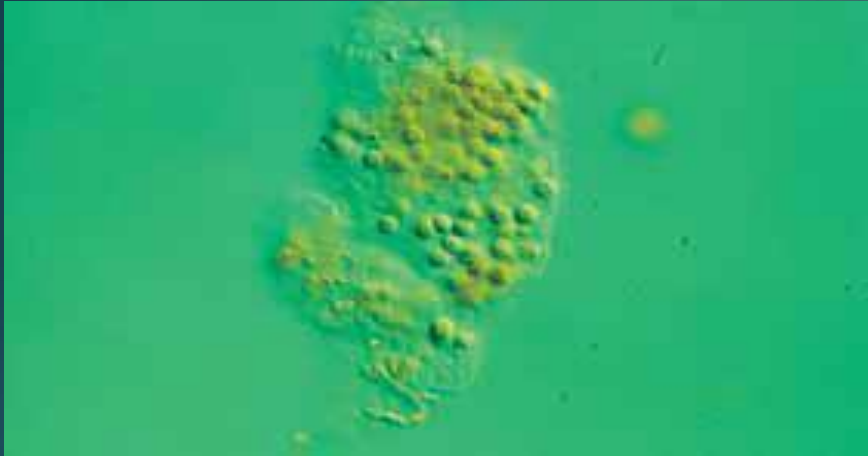
Vleeseters. Veel vissen eten dierlijk plankton, maar worden op hun beurt weer gegeten door grotere vissen of vogels. Dit zijn de secundaire vleeseters.

Sommige vissen, zoals de zeelt of de karper, leven van dieren die in de modderbodem zitten, evenals bepaalde roofzuchtige keverlarven en vogels.

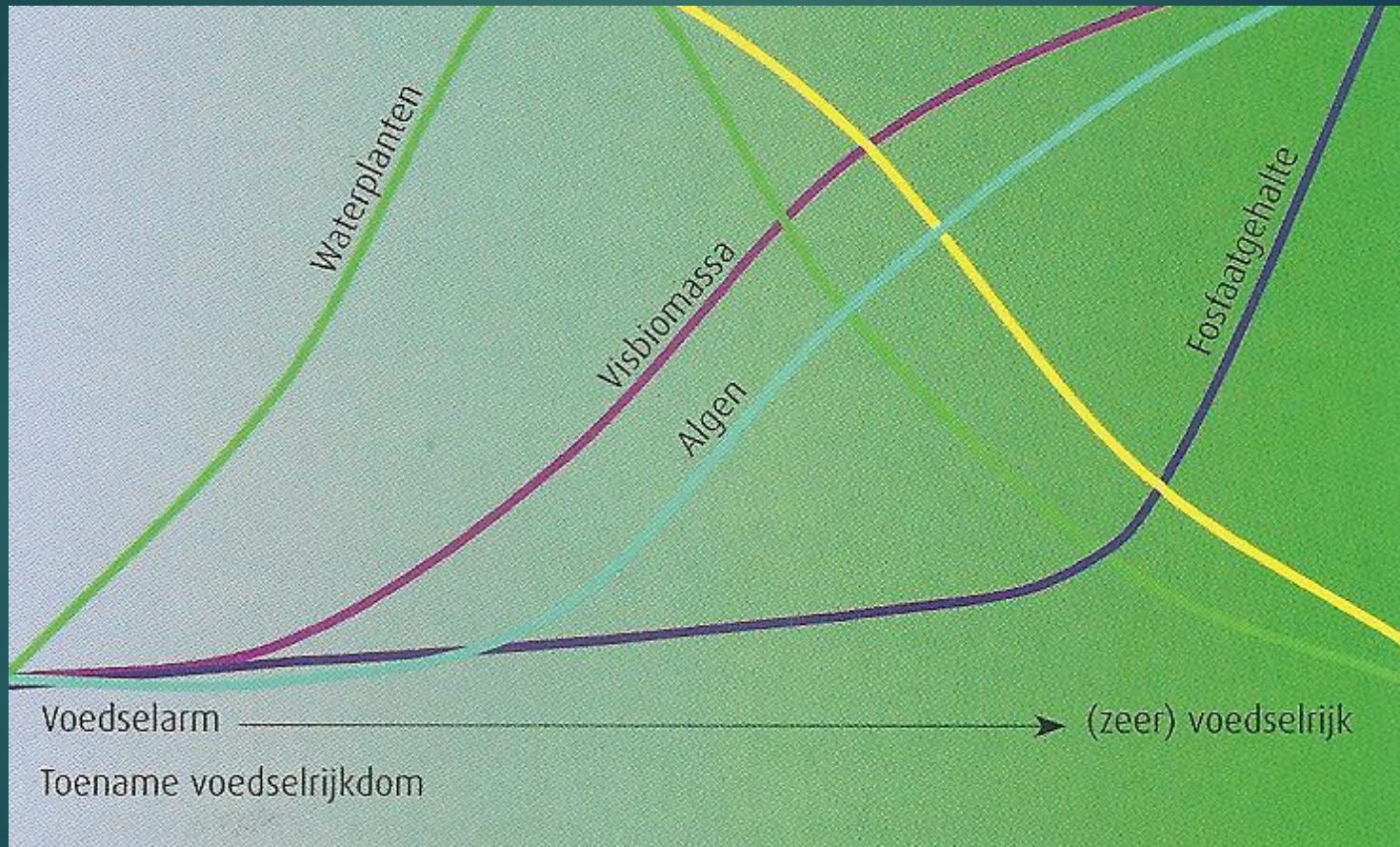
Dood dierlijk materiaal zinkt naar de bodem, waar het tot voedsel dient van in de modder levende detritus-etters, zoals wormen, slakken en insectlarven.

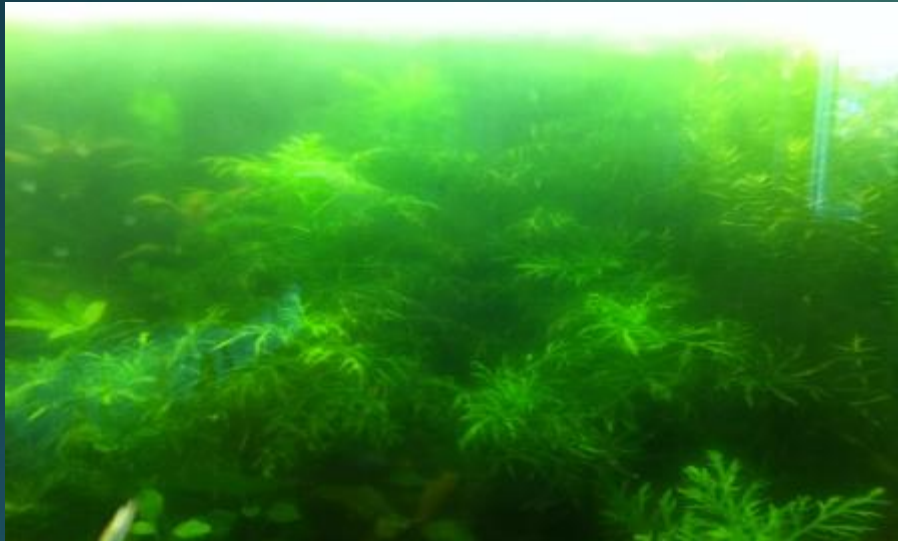
Natuurlijk voedselweb

Eutrofiëring zichtbaar gemaakt

Algenbloei en gevolgen

Explosieve plantengroei duidt op verrijking met voedingsstoffen

Schuimvorming door dode algen

Blauwalgen zijn bacteriën

Macrofauna

Insecten van ondiep stromend water

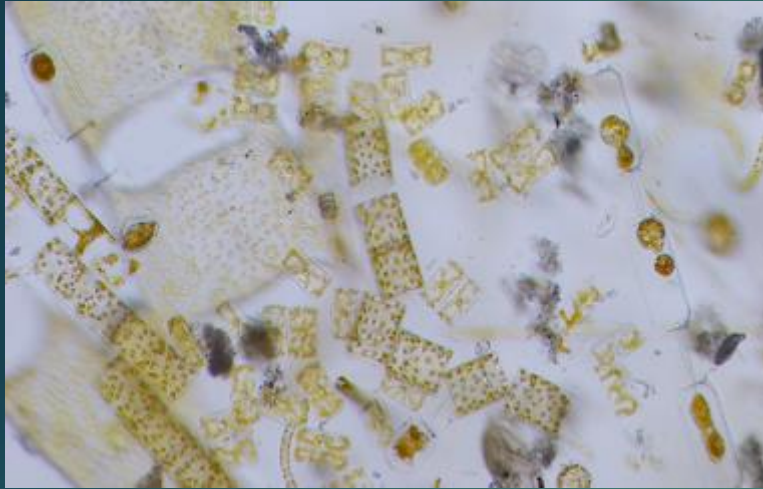
© www.nathaliennatuurfotografie.com

Andere dieren van ondiep stromend water

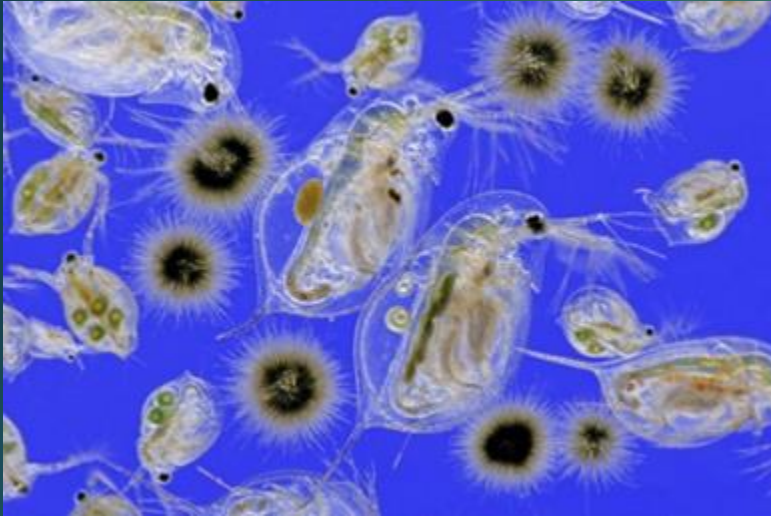
- ▶ Andere dieren: sterk afgeplat of hechtend aan de bodem

Fyto-plankton

Zooplankton

Waterplanten in snel stromend water (ondiep)

Snelstromend water

- Smalle of kleine bladeren tegen veel weerstand
- Slechts weinig soorten maar wel kenmerkend
- Problemen met wortelen in slibloze bodem

Waterplanten in langzaam stromend water

- Planten wortelen in slibrijke bodem
- Bladeren fors en drijvend
- Ook veel soorten die in stilstaand water voorkomen

Vissen van snelstromend water

© Jelger Herder

